

Jaarverslag 2025 steenuilen & kerkuilen in Limburg

Steenuilenwerkgroep Limburg en Kerkuilenwerkgroep Limburg zijn onderdeel van Vogelwacht Limburg
Coördinatie Geco Visscher / 06-21545462 / gecovisscher@gmail.com / www.vogelwacht-limburg.nl
Regiocontactpersoon STONE EN SKWN

Voorwoord

Het zijn moeilijke tijden voor onze vogels.

Door klimaatverandering worden we steeds vaker geconfronteerd met weerextremen. Het jaar 2024 hoorde bij de drie natste jaren ooit gemeten, waarbij de maand mei wel heel erg nat was. Niet best dus voor de broedresultaten van onze uilen in dat jaar.

Met het tegenovergestelde hadden we dit jaar te maken. In het voorjaar van 2025 werd ons land getroffen door langdurige en aanhoudende droogte. Een van de gevolgen hiervan was dat het voedsel voor ondermeer steen- en kerkuil steeds schaarser werd. Weilanden en akkers droogden uit. Kruiden kwamen minder tot bloei en het bodemleven nam af. Voedsel voor uilen zoals muizen, kevers en regenwormen was minder beschikbaar en dit heeft gevolgen voor onze uilen.

Steenuilen hebben er wat minder last van, omdat ze zo'n beetje 'alleseters' zijn, kerkuilen zijn echter heel gevoelig voor een kleiner aanbod aan muizen.

De gevolgen hebben we ook dit jaar kunnen zien bij de broedresultaten van zowel de steen- als de kerkuilen. Bij de steenuilen zagen we dat er weliswaar ongeveer evenveel nesten waren als in eerdere jaren, maar het aantal eieren per nest was lager. Bij de kerkuilen zien we een wisselend beeld. Op sommige plaatsen in de provincie (vooral delen van Noord-Limburg) kunnen we spreken van een normaal aantal nesten en eieren. In andere delen van de provincie echter hebben de koppels kerkuilen andere keuzes gemaakt. Sommigen begonnen wat later met het leggen van eieren of legden minder eieren dan gewoonlijk. Op veel plaatsen echter zagen we ook dat er helemaal geen broedsel tot stand kwam. Dat het aanbod van voedsel in rechtstreeks verband staat met broedresultaten van vogels en dus ook met uilen is inmiddels uit onderzoek gebleken. Grofweg gezegd: hoe meer voedsel, des te beter zijn de broedresultaten.

Uiteraard is het aanbod van voedsel afhankelijk van de inrichting van het landschap. Kleinschalig cultuurlandschap levert nou eenmaal betere biotopen op dan bijvoorbeeld industrieterreinen en grootschalige landbouwgebieden.

Die goede biotopen staan onder druk. Hoogstamboomgaarden verdwijnen nog steeds, kruidenrijke graslanden veranderen in akkers of maken plaats voor raaigras. Een betrekkelijk nieuw fenomeen zijn boeren die, om wat voor reden dan ook, stoppen met hun bedrijfsactiviteiten. Erven en schuren met volop voedsel voor steen- en kerkuil zijn daardoor niet meer in gebruik; ze zijn leeg en schoon.

Hiermee verdwijnen niet alleen waardevolle boerenbedrijven die een belangrijke bijdrage leveren aan het in stand houden van kleinschalige cultuurlandschappen, maar ook onze uilen die op zo'n erf met schuren en stallen prima gedijen. Omdat deze problematiek landelijk speelt, is hier inmiddels aandacht voor gevraagd bij STONE en SKWN.

Door dit alles, weerextremen en veranderende landschappen, staan de leefgebieden van steen- en kerkuil onder druk. Bescherming van deze uilen is dus van groot belang. Op heel lokale schaal bieden uilenwerkgroepen binnen de hele provincie die bescherming. Niet alleen door het plaatsen en controleren van nestkasten, maar ook door advisering over de inrichting van erven en landschappen en over het nemen van compenserende maatregelen bij sloop van bijvoorbeeld schuren en stallen. Dat onze vrijwilligers dit doen is belangrijk en het doet ertoe! Ook anderen hebben hier echter een verantwoording in. Overheden (Waterschap Limburg, provincie en gemeenten) en landeigenaren zorgen samen voor het waterbeheer in Limburg. Het beter vasthouden van water (hogere waterstand en aanleg van natuurlijke buffers) gaat enorm helpen om bijvoorbeeld periodes van langdurige droogte beter te doorstaan. Dat is niet alleen goed voor steen- en kerkuil, maar voor de hele natuur. Los van weerextremen en hoge of lage waterstanden kent de natuur haar eigen, telkens terugkerende, fenomenen. Zo zagen we in de afgelopen maanden op veel plaatsen massa's eikels en beukennotjes liggen. Gaat 2026 een mastjaar worden en gaan muizen, en dus ook onze uilen, daarvan profiteren?

Mastjaar of niet, onze uilen profiteren in elk geval van nestkasten.

Landelijke gezien maakt ongeveer 90-95% van alle kerkuilen en ongeveer 60% van alle steenuilen voor de voortplanting gebruik van nestkasten. De reden hiervoor is dat natuurlijke broedplaatsen (boomholtes, daken van oude schuurtjes, hooizolders) meer en meer verdwijnen.

Daarom is het plaatsen, controleren en onderhouden van deze nestkasten zo ontzettend belangrijk.

Stel je eens voor dat deze nestkasten niet geplaatst zouden zijn?

De inspanningen van die honderden Limburgse vrijwilligers die het hele jaar actief bezig zijn met de bescherming van steen- en kerkuilen doen er dus daadwerkelijk toe.

Namens al onze uilen, veel dank voor al die inspanningen!

Tot slot een woord van dank aan Cyrille Larosch die ook dit jaar geholpen heeft bij het samenstellen van dit jaarverslag.

En natuurlijk veel dank aan onze trouwe partner, de Stichting Dier in Nood, voor hun jaarlijkse financiële bijdrage.

Geco Visscher

Vogelwacht Limburg

Provinciaal coördinator Steenuilenwerkgroep Limburg en Kerkuilenwerkgroep Limburg

2025

Inhoud

Voorwoord	1
Omstandigheden seizoen	4
Verhalen uit het veld	5
Broedresultaten steenuil 2025	12
Broedresultaten kerkuil 2025	15
Broedvlekken bij steenuilen	17
Van kooivogel tot 'vrije jongen'	20
Nestkastenproject Natuurrijk Limburg afgerond	21
2026 Jaar van de Steenuil	21

'Alle drie de uiltjes zijn uitgevlogen', aldus een gastgever uit Echt

Omstandigheden seizoen

Extreem droog en zonnige lente

Volgens Meteo Limburg was januari 2025 in grote delen van Zuid-Limburg en de rest van de provincie de natste januari sinds het begin van de metingen. De meeste neerslag werd in Klein-Genhout bij Beek gemeten met in totaal 168 mm. Na veel regen tijdens de eerste tien januaridagen, en deels smeltende sneeuw, trok er tussen 10 en 12 januari 2025 een hoogwatergolf door de Maas. Op 8 en 9 januari viel er sneeuw die bleef liggen, waarna het tot 22 januari droog bleef tijdens een vorstperiode. De hoogste gebieden in Zuid-Limburg waren bedekt met ongeveer 15 centimeter sneeuw. De laatste wintermaand, februari was vrij droog en iets zachter dan gemiddeld.

In de maanden maart en april was het recordzonnig in Limburg. Bovendien was maart 2025 in Limburg de droogste maart sinds het begin van de metingen, er kwam slechts 2 tot 5 mm regen omlaag in de meest plaatsen, terwijl normaal gemiddeld 50-70 mm valt in maart. De meteorologische lente van maart t/m mei was voor de meeste regio's in Limburg de op-één-na zonnigste lente.

De zomer van juni tot en met augustus was droog en vooral in Zuid-Limburg bijzonder warm en zonnig. De gemiddelde zomertemperatuur over dag en nacht in deze drie zomermaanden op het KNMI-weerstation op het vliegveld bij Beek was 19,6 graden, en dat is anderhalve graad hoger dan het langjarig gemiddelde. Daarmee was Zuid-Limburg in de afgelopen meteorologische zomer de warmste regio van Nederland met twee hittegolven.

De eerste herfstmaand september was warmer en zonniger dan gebruikelijk, en gaf in Limburg meer regen dan het langjarig gemiddelde. Er viel in oktober op de meeste plaatsen in Limburg 70 tot 90 mm regen en dat is meer dan gemiddeld. Daarbij was het ook somber met 66 uur zon tegen gemiddeld 120 uren in deze maand. November deed het verrassend genoeg met gemiddeld 91 zonuren een stuk beter. In november was de grondwaterstand, vergeleken met de natte jaren 2023 en 2024, 70-80 cm lager deze maand.

Op 9 december werd op het KNMI-weerstation in Beek de grens van 2000 zonneschijnduren dit jaar gepasseerd. Ter vergelijking dit is net zo zonnig als Zuid-Frankrijk, ten zuiden van Lyon, is de normale zonneschijnduur ruim 2000 uur per jaar. Gebruikelijk zijn jaarlijks in Limburg zo'n 1700 uur aan zonnenschijn. We kunnen dus wel spreken van een zonnig 2025.

Samenvattend was de lente van 2025 extreem droog en zonnig in Limburg, met maart die lokaal de droogste maand ooit was (Arcen 1,3 mm neerslag), en ook april en mei waren zeer droog, wat resulteerde in een recordneerslagtekort. Ondanks een verlichting door regenval eind mei/begin juni, bleef de situatie zorgelijk met lage grondwaterstanden, waardoor de lente van 2025 een van de droogste en zonnigste eerste helften van het jaar werd.

Voor onze uilen verre van ideale omstandigheden. Juist in de tijd dat bij de (steen)uil het vrouwtje in broedconditie moet komen en er daarna genoeg prooiaanvoer moet zijn voor de jongen was het dus extreem droog. Gevolg weinig muizen, insecten en regenwormen en dat bleek ook bij kastcontroles waar weinig prooivoorraad werd aangetroffen en als prooiresten vaak vogelveertjes werden gevonden. Wat volgde was een droge zomer, waardoor ook veel kerkuilen niet genoeg prooi konden vinden en het broeden voor dit jaar oversloegen. Waarbij wel moet worden opgemerkt dat er altijd een verschil is tussen het noorden van de provincie (zandgronden) en het zuiden (lössgronden). Op de zandgronden lijken de kerkuilen minder 'last' te hebben van de droogte en het samenhangende voedselaanbod dan in het zuiden. De herfst was in Limburg iets natter dan normaal wat een welkome aanvulling van het grondwater was en er waren veel eikels en beukennotjes dus een goed muizenjaar in 2026 ??

2025

Verhalen uit het veld

Onderstaand een bloemlezing van wat de veldwerkers zoal aantreffen tijdens de controles.

Eitje van merel tussen de steenuilen

Op 12 mei keek ik in een SU-kast waar al jaren succesvol gebroed wordt. Tot mijn verbazing trof ik een steenuilbroedsel met een merel-ei er tussen! Het merel-ei was ook warm. Ik kon niet wachten om terug te gaan om te kijken wat er met het ei was gebeurd.... Toen ik echter op 27 mei terugkwam was de kast leeg. Behalve wat mini-eiresten was er niets meer te bekennen van steenuilen of merels.

Dirk Kerkhoff - Roofvogel-/uilenwerkgroep IVN Maas & Niers

Paring in de picture

Eind maart gingen we met de steenuilenwerkgroep (onderdeel van de Vogelwerkgroep IVN Beekdaelen-Nuth) voor de tweede avond territoria inventariseren. Onze werkgroep is een jonge werkgroep en we hebben nog niet zo heel veel ervaring opgedaan. Enkele van ons hebben zelfs nog nooit een steenuiltje gezien. Op die avond echter werd onze inzet beloond en werd er op diverse plekken gereageerd op het afspelen van de territoriumroep. Echter op geen enkele plek laat het uiltje zich goed zien. De laatste plek die we bezoeken is een plek waar al een aantal jaren een kast in een boom hangt. Bij aankomst ter plekke: zien we het goed? Zit daar voor de kast nou een uiltje? Jawel hoor! De avond kan niet meer stuk? Of toch wel! Plotseling komt uit de kast een ander uiltje en er vindt op de tak voor de kast een paring plaats. Voor ieder van ons een geweldige ervaring en het enthousiasme voor de werkzaamheden van de werkgroep versterkt! Bij de voorjaarscontrole bleek dat de kast wel bezet was, maar geen broedsel helaas.

Bert Deguelle - IVN Beekdaelen-Nuth

Oorzaak van mislukken?

Dit jaar hadden we 3 mislukte nesten in de eifase. De vraag is dan altijd hoe kan zoiets gebeuren.. In 2 kasten troffen we enkel nog eierschilfers aan. Dan zou je denken de eieren zijn uitgekomen (klopt met de datum van eerste controle) of opgegeten?, maar de jongen zijn verdwenen (kunnen gezien de eerste controle datum nog niet vliegvlug zijn geweest). Marter werk ondanks het sluisje? Je probeert dan altijd sporen te vinden. Maar ook dat lukt vaak niet, zo ook in deze gevallen. In een kast lagen de (hele) eieren verspreid en koud door de kast (in 3 van de 4 eieren zaten wel ontwikkelde embryo's), ook vreemd natuurlijk. Je troost je dan maar met de gedachten dat dat ook de natuur is en we die niet helemaal kunnen sturen.

Cyrille Larosch – Steenuilenwerkgroep Swentibold

2025

Dood van een godin

het was jonge Athene die,
schoon zacht omvat door handen,
zich door een vreemde wereld
teveel overweldigd wist

het was haar frêle lijfje dat verslapte
haar fraaie hoofdje dat ging hangen
haar schrandere oogjes die doofden
haar aloude wijsheid die vervloog

en geen kennis of kunde
die haar redden kon
geen mythe die uit de dood
nog uitweg bood

schone Athene ging heen

liet ons
wat armer achter

Dat er helaas ook wel eens iets mis kan gaan bij het ringen van jonge uiltjes, moge duidelijk zijn uit wat er, niet afgelopen jaar maar in 2024, gebeurde en wat ik u niet onthouden wil. Gelukkig is dit voorval een grote uitzondering; in de vele jaren dat ik aanwezig ben geweest bij het ringen is ons dit nog nooit overkomen. Desalniettemin is het iets dat blijkbaar gebeuren kan, hoe voorzichtig men ook tewerk gaat.

Een jong steenuiltje, door de eigenaresse van de steenuilenkast heel voorzichtig vastgehouden, moest even wachten om gewogen, gemeten en geringd te worden. Plotseling echter zagen we dat het uiltje onwel werd en stierf in de handen van de mevrouw. Volgens onze deskundige ringer, voormalig dierenarts, heeft het betreffende steenuiltje heel waarschijnlijk al iets gemankeerd en heeft het jammer genoeg de stress die het ringen toch met zich meebrengt, niet kunnen verdragen.

Al met al natuurlijk een jammerlijke en traumatische ervaring voor ons allen, zeker voor de eigenaresse. Maar toch ook weer een lering hoe belangrijk het is om voorzichtig met de uiltjes om te gaan en voor hen stress zoveel mogelijk te vermijden.

Math Beurskens - Steenuilenwerkgroep Leudal

Oogletsel (neoplasie) bij steenuilen

Tijdens ons veldwerk zijn we afgelopen jaar enkele gevallen van oogletsel bij steenuilen tegengekomen. Op de foto hiernaast is er een zwelling van het oogslimvlies waarneembaar, de oorzaak hiervan is onbekend, door deze zwellingen is het hoornvlies aangetast waardoor het zicht van de uil minder is geworden.

Op de onderstaande foto is duidelijk letsel aan het oog waarneembaar. De ooglidrand is los. Dit komt door een oorzaak van buitenaf, bijvoorbeeld ergens tegen aan gevlogen of strijd met een ander dier.

2025

Wat opvalt is dat beide uilen zich met dit letsel prima weten te redden, het beïnvloedt hun jachtresultaten amper, de uilen waren allebei goed in conditie. Wat dus aangeeft dat de steenuilen het niet alleen moet hebben van hun zicht tijdens de jacht, maar dat andere zintuigen ook een rol spelen.

Jos van den Broek - Uilenwerkgroep Leudal

Een steenuil met 8 eieren?

Dat er in een seizoen met kleine nesten, toch een groot broedsel kan worden aangetroffen bewijst een voorval in Echt. Zoals gebruikelijk bezochten we de nestkast in de 1e week van mei.

Nadat het broedende vrouwtje van de eieren was gehaald, konden we zien wat ze 'warm had gehouden': 5 kleine juvenielen en 3 eieren. De juvenielen waren plm. 4 dagen oud, de eieren waren warm en werden dus bebroed. Een legsel van 8 eieren?

Dat is wel heel veel, zeker in een broedseizoen dat zich kenmerkte (zoals later bleek) uit kleinere aantallen eieren in de nesten.

Bij het volgende bezoek troffen we 2 eieren en 4 juvenielen aan. De eieren lagen verspreid door de nestkast en waren koud. De steenuil, die we in de nestkast aantroffen, bleek hetzelfde vrouwtje te zijn dat we eerder broedend hadden aangetroffen. Op de broedvlek van het vrouwtje was alweer veergroei te zien. Het leek erop dat de broedvlek vermoedelijk in relatie stond met de al uitgekomen eieren en niet met de overgebleven eieren. Omdat de eieren niet meer bebroed werden, zijn deze uit de nestkast gehaald en nader bekeken. Het bleek dat 1 ei kennelijk onbevruucht was, terwijl in het andere ei een embryo werd aangetroffen. Wat de oorzaak van het niet uitkomen van dit ei is geweest, weten we uiteraard niet. Misschien langere tijd niet bebroed?

Bij de nacontrole medio juni bleek dat alle vier de geringde jonge uilen succesvol uitgevlogen waren.

Wat heeft zich in deze nestkast afgespeeld?

Zeker weten zullen we het nooit, maar er zijn een paar mogelijkheden. Het kan zijn dat er in het vroege voorjaar erg veel voedsel beschikbaar is geweest, waardoor de conditie van zowel man als vrouw optimaal is geweest. Het resultaat kan zijn dat er 8 eieren zijn gelegd. Dit aantal is echter wel erg hoog en zo extreem goed was de voedselsituatie nou ook weer niet. Bovendien was het gewicht van het vrouwtje, tijdens de controles, ook niet extreem hoog (resp. 165 en 161 gram).

Een andere mogelijkheid is dat het een 'samengesteld' legsel is; twee legsels bij elkaar. Het kan zijn dat een vrouwtje 2 of 3 eieren heeft gelegd en vervolgens, door wat voor oorzaak dan ook, dood is gegaan. Deze opengevallen plaats is vervolgens heel snel overgenomen door een nieuw vrouwtje dat een eigen broedsel heeft geproduceerd. Dit scenario past ook bij de constatering dat we in 2024 in die nestkast een ander vrouwtje aan hebben getroffen dan dit jaar.

Wat er dan ook gebeurd is, we hadden in elk geval uiteindelijk een broedsel waarvan 4 juvenielen succesvol zijn uitgevlogen.

Geco Visscher – VWG De Haeselaar

Steenuil zoek in Meerssen

We hebben in Meerssen de eerste controle gehad en zijn in mineur. We hadden afgelopen jaren in al onze kasten maar op één plek altijd een succesvol paartje. Ook op die plek helaas helemaal niks. Ook geen tekenen van enige bewoning in de vorm van braakballen of prooiresten. Wat opvalt is dat in de weide omgeving, mooie glooiende weilanden met bomen, overal het gras kniehoog staat. In het verleden was dit wel op enkele plaatsen maar niet zo uitgebreid als nu. Misschien goed voor de insecten maar minder voor de steenuil. Ik weet niet of er een oorzakelijk verband is maar het viel ons op. Ik hoop dat anderen betere verhalen kunnen vertellen.

Overigens hebben we een overleg met de gemeente Meerssen gehad en de afspraak dat wij, Jan de Veen, Huub Engelen, Jos Wijnands en ik, van de zomer een rondtour maken in Meerssen en dan plekken gaan zoeken waar nestkasten zouden kunnen hangen. De gemeente heeft toezegging gedaan om mee te helpen door a) de eigenaren te benaderen en aan te sporen om kasten te laten plaatsen, b) mee te helpen verkeerd geplaatste kasten (destijds door IKL geplaatst) met ons te verwijderen, eventueel met hoogwerker als dat nodig is, c) mee te helpen om aan kasten te komen (financieel?). Ook gaan we kijken naar plekken voor de kerkuil.

Dus er gebeurt wel wat maar nu de steenuilen nog 😊

Guido Heijnen - VWG IVN Meerssen

Korte update Roofvogel-/uilenwerkgroep IVN Maas & Niers

Resultaten steenuil tot nu toe hier niet geweldig. Na zeer slecht 2024 met bijna geen muizen nu een normaal slecht jaar. Nesten van 3 of 4 pullen, geen enkele met meer. Magere juvenielen, met veel vogelprooien. Ik ben in totaal ook 4 bezette plekken kwijt. Opvallend ook veel "verhuizingen", naar een nestkast in de buurt. Bosuil was ook niks.

Kerkuil moeten we nog aan beginnen. Torenavalk, iets teruglopend zoals al jaren.

Oehoe, die doet het goed, gisteren de laatste geringd.

Frank Peters- Roofvogel-/uilenwerkgroep IVN Maas & Niers

Een terugblik op het opstartjaar van de kerkuilenwerkgroep van de IVN Weert.

Tijdens een vergadering van de steenuilenwerkgroep werd besloten dat we eraan ook een kerkuilenwerkgroep zouden gaan oprichten. We zijn toen contact gaan zoeken met de Kerkuilen vereniging Nederland en hebben veel hulp gekregen in de persoon van Geco, die ons ook al met raad en daad bijstaat bij de steenuilenwerkgroep. Als datum zouden we 2026 gaan aanhouden, echter bleek dat er toch al mensen waren die graag onze hulp wilde hebben, dus hebben we besloten om in 2025 al te gaan starten en vooral ervaring op te doen voor het nieuwe jaar. Tijdens onze nestkastcontroles kwamen we in aanraking met zeer gedreven mensen die vaak al jaren een nestkast hadden hangen en waar we vooral welkom waren. Uit deze gesprekken en ontmoetingen hebben we veel informatie gekregen om het nieuwe broedseizoen goed te kunnen beginnen.

Dit jaar was een periode vol betrokkenheid, samenwerking en passie voor de bescherming van de kerkuil (*Tyto alba*) in Weert. De Kerkuilenwerkgroep kijkt met dankbaarheid terug op een jaar waarin vrijwilligers, leden en partners zich gezamenlijk hebben ingezet om de populatie kerkuilen te monitoren, beschermen en informeren.

Uitdagingen en vooruitblik

De grootste uitdagingen blijven het behoud van geschikt leefgebied, de gevolgen van klimaatverandering en het risico van gifgebruik (rodenticiden) in de landbouw. De werkgroep blijft zoeken naar innovatieve oplossingen en samenwerking met andere natuurorganisaties om de kerkuil een toekomst te bieden.

Voor het komende jaar zet de werkgroep in op:

- Verdubbeling van het aantal nestkast controles
- Het bekijken van mogelijkheden wat betreft het uitbreiden van het nestkastproject in Weert.
- Intensievere communicatiecampagnes rondom de werkgroep.

Torsten Visser – IVN Weert

Paalkasten en meer

Ik ben nog bezig met de 1-ste controleronde van de 100 steenuilenkasten. Tot nu toe heb ik een bezetting van 30 kasten met 5 kasten van jongen die 2 tot 10 dagen oud zijn. De overige kasten met 3 tot 4 eieren. Waaronder 4 paal kasten (vervanger v.d. boomkasten) en 2 wandkasten. Wat mij wel bij de controles is opgevallen is dat de steenmarter minder in beeld is. De boomkasten heb ik wel aangepast en heb een aantal boomkasten vervangen door paalkasten.

Vanaf begin mei hebben we een prachtige tijd waarin alle kasten zijn gecontroleerd van eieren tot ringbare jongen. Jaren geleden zijn al die mooie locaties, die voorheen voor mij "onbekend" waren, van kasten voorzien. Aan de rand van of in de dorpen. Overal waar ons steenuiltje aanwezig is. Heel belangrijk is de relatie met eigenaar (gastgever), die gastvrijheid biedt om ons STEENUILTJE optimaal te kunnen beschermen.

Bij de afsluiting van het ringseizoen zette ik een familie in het zonnetje. Deze keer is het fam. Jaspers-Prevoo in Grootgenhout. Ik heb ze het prachtige boekje met 25 vragen en 25 antwoorden gegeven. Ook nog een fles wijn en een doos bonbons. Het is zo belangrijk dat we laten voelen dat wij jong en oud hard nodig hebben.

Vanuit dit moment heb ik ook de gelegenheid gekregen van de organisatie Ontmoetingscentrum "de Dorpsgaard" in Genhout een lezing te geven op een basisschool. Het was fantastisch hoe de aandacht van de kinderen en juf waren met een afwisseling van vele eigen verhalen en vragen.

Jan de Veen – VWG IVN Meerssen

Biotoopverandering

In Maasgouw en Leudal zeer slechte resultaten, zowel voor steen- als kerkuilen.

Op enkele plaatsen zijn de kerkuilen vertrokken. Boeren zijn gestopt met hun bedrijven.

Ze hebben gebruik gemaakt van de sloopregeling. Biotoopverandering bij boeren en particulieren met negatieve gevolgen; een te strakke en onnatuurlijke omgeving.

Maar we blijven ons inzetten en adviseren.

Jan Heijkers - Ell

Paalkast

Hierbij een berichtje over onze uilenervaring dit seizoen: Na info op een steenuilenbijeenkomst heb ik een steenuilenkast gemaakt en deze in een mooie grote eik in onze (grote) achtertuin geplaatst. Helaas meer als 6 jaar zonder enig resultaat. Afgelopen seizoen heb ik een bericht gelezen om de kast te plaatsen op een paal, net buiten bereik van bomen. Dit voorkomt "werk" van o.a. de marter.

Dit gedaan, en ja !!!! Na controle in kast zit een koppel steenuilen met jawel 5 eieren. Wij waren erg gelukkig met dit resultaat. Na de gepaste tijd nogmaals gekeken naar het resultaat. Helaas geen broedend paartje meer en steenkoude eieren. Gewacht tot in onze club (uilenwerkgroep Leudal) alle uiltjes waren uitgekomen, en weer eens gekeken. Geen leven meer in de kast.

Mijn conclusie is dat door het extreem warme weer de kast in deze vorm een "bakoven" werd, en dat de eieren waarschijnlijk "gekookt" zijn. Ben voornemens om boven de kast een kap te plaatsen die schaduw en luchtstroom creëert om dit probleem te voorkomen.

Lau Driessen – UWG Leudal

Aanvulling Geco Visscher:

Bij gebruik van een nestkast op een paal is het inderdaad belangrijk om ervoor te zorgen dat het in de nestkast niet al te warm wordt. Dat kan bijvoorbeeld door het maken van een 'dubbel' dak met daartussen eventueel wat isolatie.

Daarnaast hebben jonge steenuilen behoefte aan een uitloop. Bij een boomholte of nestkast in een boom is dat vaak een tak. Een paalkast kan op een plateau geplaatst worden. Als dit plateau rondom de nestkast plm. 0.50 mtr. Uitsteekt, dan kan dat ook prima als uitloop dienen.

Nestkast voor steenuil ook in trek bij andere dieren.

Bij de controle was het bij het openen van de kast een vreemde ontdekking, een koolmezenest. In de broedruimte van de steenuilenkast, was alles geheel afgedekt met mos. Het was prachtig en precisie werk hoe de mezen hun nestwerk hadden gemaakt.

Het gebeurde ook met een nest eekhoorntjes die gebruik maakte van de broedruimte in de steenuilenkast. Dit stukje natuur laat ook zijn mooie kanten zien.

Jan de Veen – VWG IVN Meerssen

4 eekhoorntjes in een steenuilenkast.

De uitzondering bevestigt de regel

Jos Wijnands, werkgroep 't Klein Uulke', gaf mij bericht over de reis van een steenuil uit Zuid-Limburg. Jonge steenuilen verblijven, nadat ze 'vliegvlug' zijn, nog een paar maanden in de omgeving van het nest waar ze uit het ei zijn gekropen. De eerste weken blijven ze echt in de buurt van het nest. Daarna gaan ze steeds verder weg, totdat er een moment komt dat ze op zoek gaan naar een eigen leefgebied. De afstand die afgelegd wordt vanaf het oorspronkelijke nest, naar een eigen leefgebied (territorium) noemen we (broed-)dispersie. Door jarenlang ringonderzoek weten we inmiddels wat de dispersie van steenuilen is.

Bij vrouwelijke steenuilen is dat gemiddeld 9,9 kilometer, terwijl mannetjes het houden op gemiddeld 2,3 kilometer. Dat zijn kleine afstanden, maar ze zijn door het onderlinge verschil voldoende om inteelt te voorkomen. Bovendien levert elke extra meter vliegen (dispersie) gevaar en dus meer risico op. Steenuilen zijn bepaald geen nomaden. Dat niet elke steenuil zich aan wetenschappelijke feiten houdt, bewees een steenuiltje uit Eijsden. Het beestje werd op 1 juni 2017 als nestjong door Jos Wijnands geringd. Als een geringde vogel daarna nog eens wordt aangetroffen (dood of levend) en de ringgegevens worden aan de ringcentrale doorgegeven, dan weten we waar zo'n geringde vogel naartoe is gegaan. Deze steenuil blijkt een echte reiziger. Op 6 mei 2025 werd de vogel, die toen in zijn 9e kalenderjaar zat, in een nestkast in Beugen aangetroffen. Beugen is een klein plaatsje ten noorden van Boxmeer en ligt ongeveer 100 kilometer van Eijsden verwijderd. De nu op leeftijd zijnde steenuil bleek een mannetje te zijn. Terwijl de vogel statisch gezien dus maar een paar kilometer af had hoeven te leggen, heeft deze het gepresteerd om 100 kilometer vanaf zijn geboorteplek een territorium te stichten. Ringonderzoek maakt veel duidelijk, maar roept tegelijkertijd ook vragen op. Hoelang zit deze steenuil al in Beugen, is Beugen zijn 1e territorium of heeft hij er al meerdere gehad? Is het misschien een 'floater' (rondzwervende vogel, zonder territorium), die na heel wat jaren eindelijk een eigen territorium heeft? We weten het niet en zo komen we telkens weer voor nieuwe raadsels te staan. En zeg nou zelf, soms is een raadsel leuker dan het antwoord.

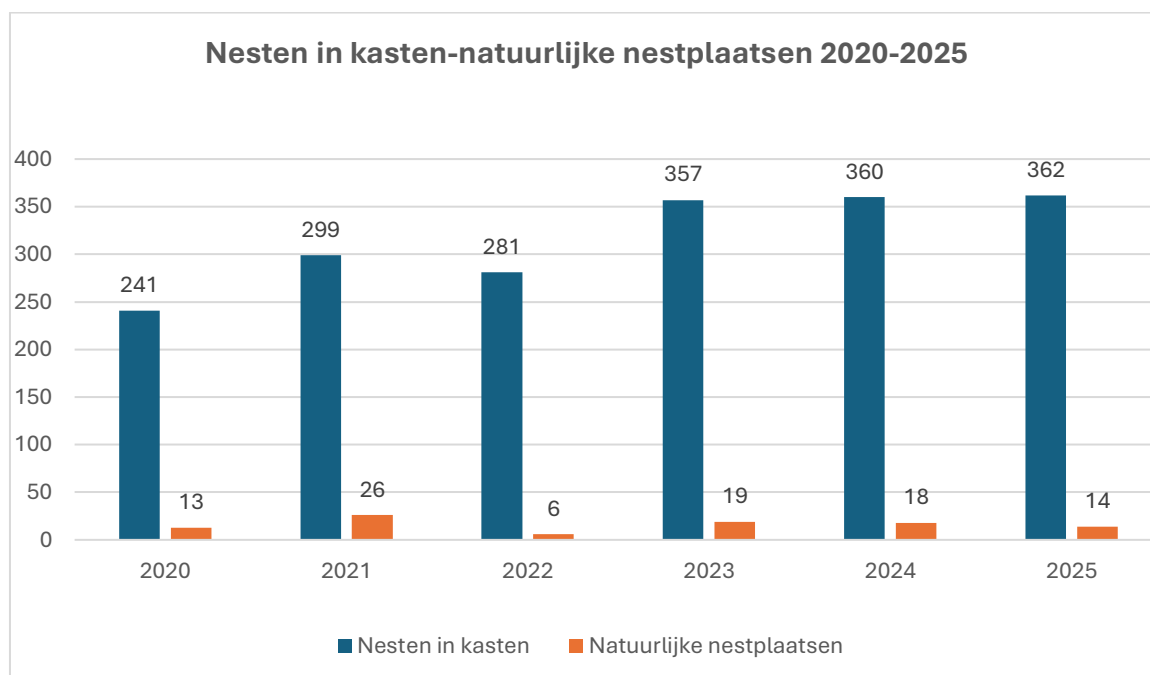
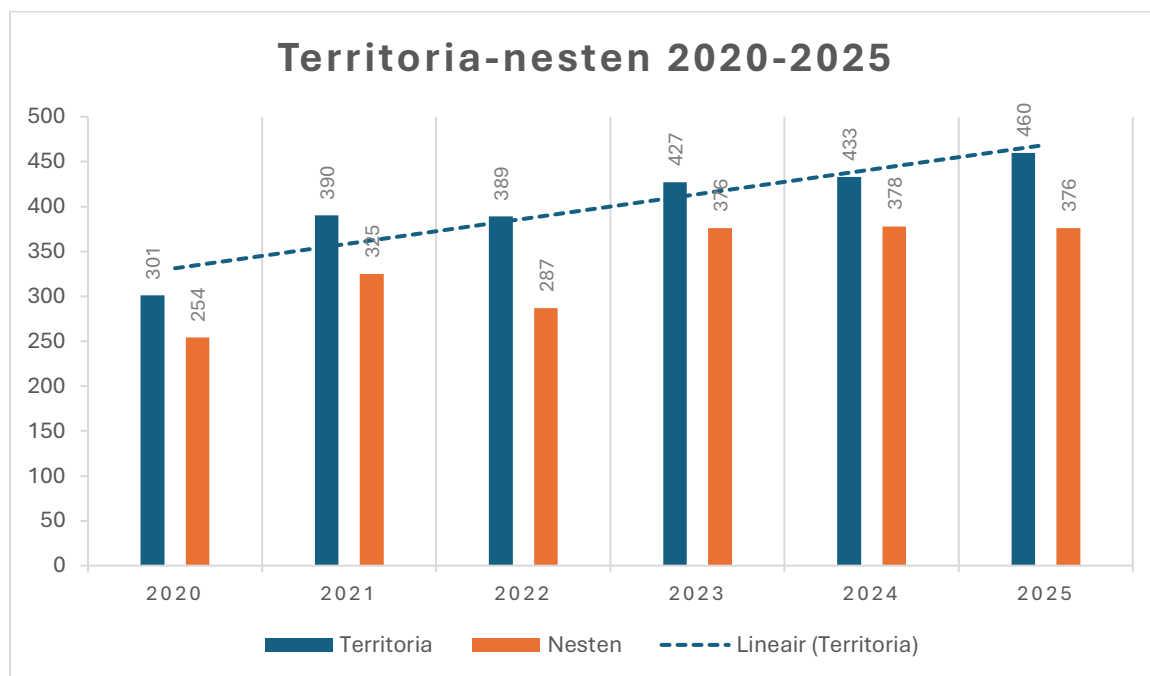
Geco Visscher

Broedresultaten Steenuil 2025

Langzamerhand is te merken dat de inventarisaties van de werkgroepen kwalitatief steeds beter worden. We zien dat terug in de resultaten zoals die hieronder zijn weergegeven.

Als we willen weten hoe het met onze steenuilen gaat, dan zijn deze resultaten van groot belang; zeker als ze onderdeel zijn van langjarige reeksen met gegevens.

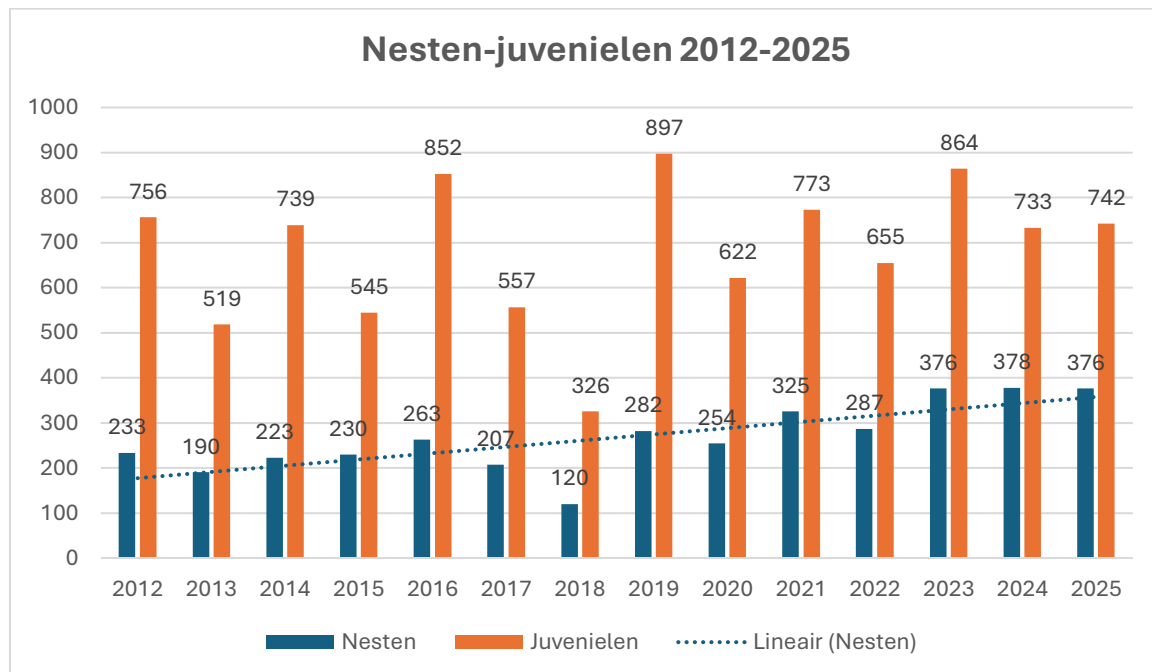
Niet voor elke werkgroep is het mogelijk om in het vroege voorjaar met behulp van het afspelen van geluid (de territoriumroep van de mannelijke steenuil) territoria vast te stellen. In eerdere jaren werd dit in de overzichten aangegeven met '0' of 'onbekend'.

2025

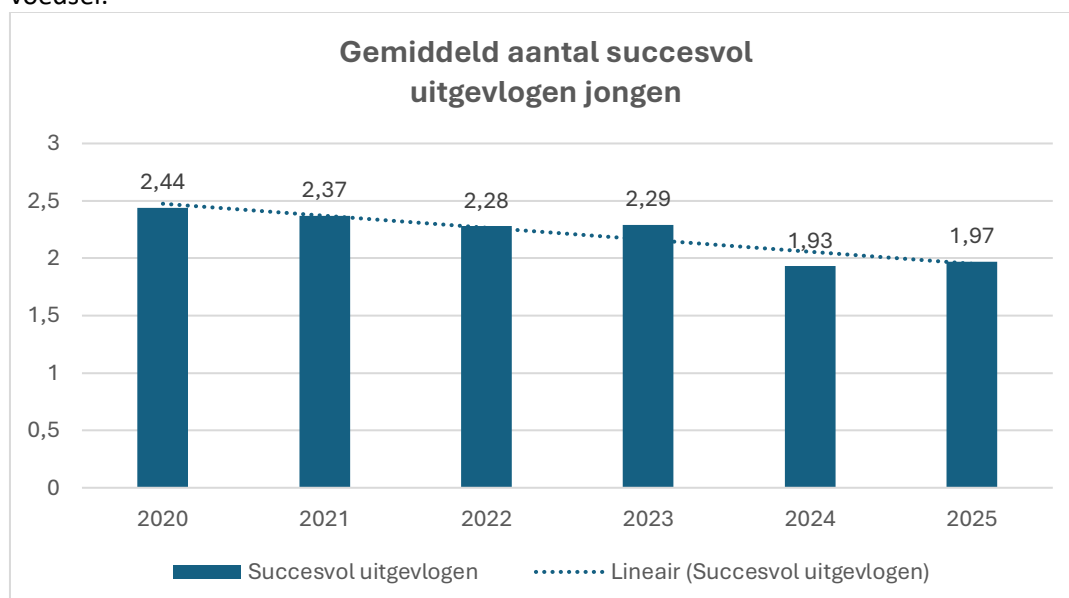
Feitelijk is dit niet helemaal correct; immers daar waar een nest is aangetroffen is in elk geval ook een territorium. Om een betere vergelijking te kunnen maken is ervoor gekozen om bij de werkgroepen die geen specifieke territoriuminventarisatie doen, het aantal territoria gelijk te stellen aan het aantal nesten.

Hierdoor weten we nu ook dat het aantal territoria (460 in 2025) een onderschatting is van het werkelijke aantal. Immers veel koppeltjes steenuilen kiezen toch voor een natuurlijke nestplek i.p.v. een nestkast.

Uitgaande van het gegeven dat ongeveer 40% (dit kan lokaal sterk wisselend zijn) van onze steenuilen voor een natuurlijke broedplek kiest, kent Limburg een populatie van ongeveer 750 (afgerond) koppels steenuilen.

Qua aantallen nesten en juvenielen is 2025 een jaar geweest dat vergelijkbaar was met 2023 en 2024. Met name het aantal nesten komt vrijwel overeen. Dat het aantal juvenielen in het ene jaar wat hoger is dan in het andere is heel normaal en wordt meestal veroorzaakt door het aanbod van voedsel.

2025

Het gemiddeld aantal jongen dat het nest succesvol verlaat, baart toch wel wat zorgen.

Om de populatie steenuilen op hetzelfde aantal te houden (o.a. compensatie van sterfte), moet dit aantal tussen de 1,7 en 2,3 jongen liggen.

De laatste jaren zien we een dalende trend, waarbij vooral de laatste 2 jaar een behoorlijke daling laat zien. De ondergrens, waardoor de populatie steenuilen af gaat nemen, komt langzamerhand in zicht. Een duidelijke oorzaak hiervoor is nog niet aan te geven; een kleiner aanbod van voedsel in het voorjaar ligt echter voor de hand.

Al met al laten de cijfers zien dat al die Limburgse vrijwilligers geweldig veel en goed werk verzetten en dat er ook volop reden is om door te gaan met de bescherming van onze steenuilen.

BROEDGEGEVENS STEENUIL 2025								
ZUID-LIMBURG								
NAAM	WERKGROEP	TERRITORIA	KASTEN GECONTROLEERD	NESTEN IN KASTEN	ZEKERE NATUURLIJKE NESTEN	GELUKTE NESTEN	MISLUKTE NESTEN	JUVENIELEN
Alblas Peter	Particulier	3	4	3	0	2	1	7
Engelen Joël	IVN Landgraaf	0	4	0	0	0	0	0
Evens Suzie	IVN Voerendaal	5	40	4	0	3	1	9
Heemels Leon	IVN Spaubeek	5	23	0	0	0	0	0
Heijnen Guido	SWG Itteren	1	6	0	0	0	0	0
Houben, Desiree	VWG Bemelen	2	11	2	0	2	0	5
Larosch Cyrille	SWG Swentibold	10	18	10	0	6	4	18
Lumens Ger	Particulier	2	9	2	0	1	1	3
Luijten Mark	Natuurmonumenten Geleenbeek	0	20	0	0	0	0	0
Meyer Philippe	IVN Eijsden	9	32	10	0	7	3	20
Mourik Vincent	UWG Zuid-Oost Limburg	26	63	7	0	5	2	12
Reumers Huub	St. Grueles Sectie Natuur	0	12	0	0	0	0	0
Starmans Sjef	IVN Beekdaelen-Nuth	9	11	0	0	0	0	0
Stijnen Peter	WG Stein	8	8	2	0	2	0	8
Veen de Jan	IVN Meerssen	26	130	26	0	17	9	48
Wijnands Jos	Werkgroep "t Klein Uulke"	16	29	16	0	12	4	28
MIDDEN-NOORD LIMBURG								
NAAM	WERKGROEP	TERRITORIA	KASTEN GECONTROLEERD	NESTEN IN KASTEN	ZEKERE NATUURLIJKE NESTEN	GELUKTE NESTEN	MISLUKTE NESTEN	JUVENIELEN
Beckers Henk	VWG Roerstreek	4	17	4	0	3	1	9
Beerends Nico	Tösse Bos en Maas	17	44	15	1	11	4	30
Bosch vd Marion	Maasbracht-Beek / Linne	1	4	0	0	0	0	0
Drevijn Remco	IVN - UWG Weert	17	51	14	1	12	3	38
Faasen, Leugène	IVN Maasduinen	7	10	7	0	5	2	15
Hagens Ton	VWG 't Hokske Sevenum	20	62	20	0	18	2	29
Heijkers Jan	Particulier	23	56	19	4	12	7	19
Hoeijmakers Mia	IVN Maasdorpen	44	39	28	0	23	4	39
Kerkhoff Dirk	IVN Maas en Niers	32	90	32	0	27	5	63
Peters Frank	IVN Maas en Niers	31	56	31	0	19	12	62
Leeters Hans	Particulier	8	8	4	0	3	1	9
Luijten Har	SWG VWG Nederweert	33	122	33	0	30	3	78
Michels Gerrit	UWG Maas en Peel	26	94	26	0	24	2	67
Stevens Hans	WG Steenuilen Leudal	27	27	25	2	17	9	44
Verstappen Martien	Eiland in de Maas	10	14	4	2	4	0	11
Visscher Geco	VWG De Haeselaar	48	75	28	4	21	7	71
		TERRITORIA	KASTEN GECONTROLEERD	NESTEN IN KASTEN	ZEKERE NATUURLIJKE NESTEN	GELUKTE NESTEN	MISLUKTE NESTEN	JUVENIELEN
Totaal 2025		460	1189	362	14	286	87	742
Totaal 2024		433	1094	360	18	306	98	733
Totaal 2023		427	1010	357	19	266	100	864
Totaal 2022		389	860	281	6	212	72	655
Totaal 2021		390	813	299	26	223	81	773
Totaal 2020		301	777	241	13	192	59	622

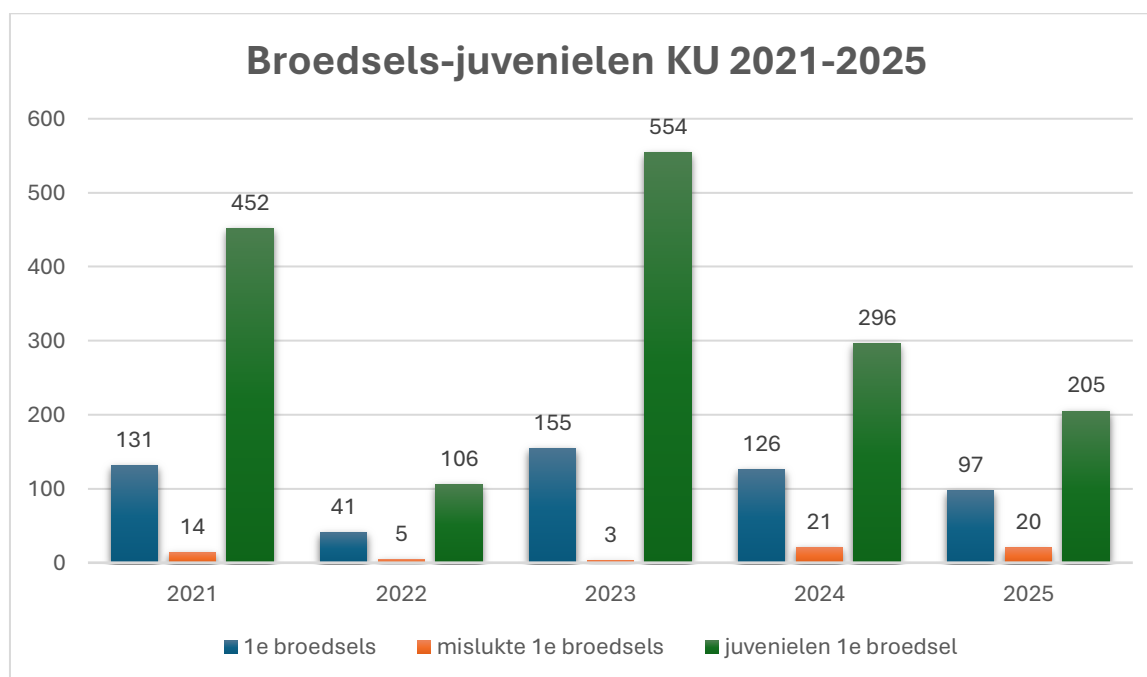

Broedresultaten Kerkuil 2025

Kerkuilen zijn voor wat betreft voedsel, echte specialisten. Veldmuizen, bosmuizen en woelmuizen zijn het voornaamste voedsel van kerkuilen. De hoeveelheid voedsel (lees: muizen) dat in de winter en het voorjaar beschikbaar is, bepaalt de conditie van 'de toekomstige ouders'. Weinig voedsel betekent over het algemeen een wat mindere conditie. Het gevolg daarvan is dat kerkuilen vaak een wat kleiner legsel hebben, of veel later dan gebruikelijk eieren gaan leggen. Soms slaan ze zelfs een heel broedseizoen over.

Het lijkt erop dat onze kerkuilen daar in het afgelopen jaar last van hebben gehad. Berichten van verschillende werkgroepen wezen erop dat er minder broedsels waren, dat de broedsels kleiner waren dan gewoonlijk en dat sommige koppels erg laat begonnen waren met broeden. Lokaal lijken er ook wat verschillen te zijn. Zo lijkt het erop dat de uilen in Noord-Limburg (zandgrond) het qua broedresultaten wat beter hebben gedaan dan de koppels in Midden- en Zuid-Limburg. De uiteindelijke resultaten hiervan zijn goed te zien in onze inventarisatiegegevens.

BROEDGEGEVEENS KERKUIL 2025														
ZUID-LIMBURG														
NAAM	WERKGROEP	2021 1e broedsels	2022 1e broedsels	2023 1e broedsels	2024 1e broedsels	2025 1e broedsels	Mislukte 1e broedsel	Juvenielen 1e broedsels uitgevlogen	Gecontroleerde nestkasten	Niet gecontroleerde nestkasten	Gemiddeld uitgevlogen 1e broedsels	Aantal 2e broedsels	Mislukte 2e broedsels	Juvenielen 2e broedsels uitgevlogen
Bruls, Wiel	IVN Beekdaelen-Schinnen	2	1	7	8	2	0	3	14	8	0,7			
Eussen, Peter	Werkgroep Heihof	1	2	5	4	0	0	0	0	12	0			
Evens Suzie	IVN Voerendaal	4	2	3	8	6	4	4	21	3	0,7			
Lumens, Ger	Particulier	0	0	0	2	2	0	3	5	0	3	1	0	4
Mourik Vincent	UWG Zuid-Oost Limburg	0	0	3	5	5	1	11	39	7	2,2			
Reumers Huub	Stichting Grueles Sectie Natuur	1	0	1	1	0	0	0	12	0	0			
Stijnen Peter	WG Stein	2	5	4	2	3	1	6	7	0	2			
Tijdink Anjo	IVN Spaubeek					1	0	5	6	2	5			
Veen de Jan	IVN Meerssen	5			8	0	0	0	12	4	0			
Wijnands, Jos	t Klein Uulke	0	0	4	3	1	0	4	5	0	4			
MIDDEN-NOORD LIMBURG														
Beckers Henk	VWG Roerstreek	8	2	8	4	2	0	4	6	0	3			
Beerends Nico	Tösse Bos en Maas	0	0	4	1	1	1	0	11	2	0			
Bosch Jacques	Particulier	5	4	6	6	3	3	0	20	2	0			
Ekers Peter	KWG VWG Nederweert	12	2	7	9	9	1	22	55	4	2,2			
Heijkers Jan	Particulier	9	1	9	16	6	3	8	16	0	1,3			
Hoeijmakers Mia	IVN Maasdorpen	3	1	4	2	2	0	5	9	3	2,5			
Kerkhoff Dirk	IVN Maas en Niers	16	9	33	15	10	0	33	37	0	3,3			
Peters Frank	IVN Maas en Niers					8	1	18	22	1	2,3			
Michels Gerrit	UWG Maas en Peel	22	2	20	15	20	2	47	57	0	2,4			
Stevens Hans	WG Steenuilen Leudal	9	3	9	5	8	2	14	41	3	1,8			
Verstappen Martien	Eiland in de Maas	2	0	1	1	0	0	0	0	2	0			
Visscher Geco	VWG De Haeselaar	11	2	9	6	4	1	8	25	0	2			
Visser Torsten	KWG IVN Weert	0	0	0	0	4	0	10	8	0	2,5			
TOTAAL 2025						97	20	205	428	53	2,1	1	0	4
TOTAAL 2024					126		21	296		41	2,6	3	0	6
TOTAAL 2023				155			3	554		37	3,6	7	1	23
TOTAAL 2022			41				5	106		22	2,6	1	0	3
TOTAAL 2021		131					14	452		31	3,3	7	5	12

Broedvlekken bij steenuilen

Geco Visscher

Geeft een broedvlek informatie over het broedstadium van de steenuil?

Met andere woorden, kan aan de hand van de ontwikkeling van de broedvlek vastgesteld worden hoelang een steenuil al zit te broeden of misschien nog met broeden moet beginnen of misschien zelfs al klaar is met broeden?

Uit onderzoek, uitgevoerd door Pascal Stroeken en Ronald van Harxen, blijkt dat dit wel degelijk kan. Voor de ontwikkeling van een embryo is warmte essentieel. Zonder de juiste temperatuur kan een embryo zich niet ontwikkelen en zal het ei niet uitkomen. Dat is de reden dat een vogel op de eieren zit; de eieren op de juiste temperatuur houden. Veren van vogels hebben ondermeer de functie om te isoleren: warmte en kou van buitenaf tegenhouden en de eigen warmte vasthouden. Omdat bij het broeden juist warmte aan de eieren afgegeven moet worden, vormen diezelfde veren nu een hindernis. Immers de veren houden de lichaamswarmte van de broedende vogel tegen.

Om dit te voorkomen ontwikkelen steenuilen, net als andere vogels, in de broedperiode een zogenaamde broedvlek; een min of meer kale plek op de buik.

Omdat bij steenuilen alleen het vrouwtje broedt, is dit ook de enige manier om visueel vast te stellen of er sprake is van een mannelijke of vrouwelijke steenuil (ze zijn qua uiterlijke kenmerken namelijk gelijk); een vrouwtje heeft een broedvlek, een mannetje niet.

Die broedvlek is er niet van de ene op de andere dag. De ontwikkeling gaat geleidelijk en kan grofweg in drie stadia verdeeld worden:

1. eiligfase (foto 1)

- er wordt nog niet gebroed
- de broedvlek is nog in ontwikkeling en start rond of kort na het leggen van het 1^e ei

Foto 1. Vrouw tijdens de eileg

2. broedfase (foto 2, 3 en 4)

- er wordt volop gebroed
- de huid is rozerood van kleur, goed dooraderd, opgezwollen en heeft plooien
- de broedvlek is goed ontwikkeld en strekt zich uit over borst en buik
- aan het eind van de broedperiode nemen de zwelling en de rode kleur af

Foto 2. De 1^e week van de broedfase

Foto 3. Halverwege de broedfase

Foto 4. Einde van de broedfase

3. uitgekomen eieren (foto 5)

- de broedvlek neemt af
- de huid 'droogt in' en is minder rood
- 7-10 dgn. na uitkomen van de eieren neemt de verengroei weer toe

Foto 5. Hergroei van de veren

Leuk om te weten, maar kunnen we deze informatie ook gebruiken als we een nestkast controleren en daar een broedend vrouwtje aantreffen? Jazeker! Het stadium waarin een broedvlek zich bevindt (foto 1, 2 of 3) kan helpen bij het bepalen van een volgend controlemoment. Bij aantreffen van een vrouwtje waarvan de broedvlek nog in stadium 1 is, kunnen we er vanuit gaan dat de vogel nog niet aan het broeden is en dat het nog tenminste een dag of 28 duurt voordat de eieren uit gaan komen. De broedtijd van steenuilen is immers 26-28 dagen.

Een broedvlek zoals op foto 3 (stadium2 / halverwege broedfase), geeft de mogelijkheid om een moment te plannen waarop de kans zo groot mogelijk is dat bij een volgende controle kleine juvenielen worden aangetroffen. In z'n algemeenheid duurt het in dat geval nog maximaal 2-3 weken voordat de eieren uitkomen.

Wordt een vrouwtje met een broedvlek in stadium 3 aangetroffen, dan kan ervan uitgegaan worden dat de eieren uitgekomen zijn. Dat is vooral belangrijk in situaties waarbij een leeg nest wordt aangetroffen. In de juvenielenfase kunnen nesten door allerlei oorzaken (ziekte, voedselgebrek, predatie) mislukken. Een vrouwtje met een broedvlek zoals op foto 5, laat ons zien dat er wel degelijk een nest is geweest, maar dat dit mislukt is.

Broedvlekken zijn dus niet alleen van levensbelang voor het bebroeden van eieren, maar kunnen ons helpen bij onze controles en de planning daarvan.

Voor een uitvoerige beschrijving, met bijbehorende foto's, van het door Pascal Stroeken en Ronald van Harxen uitgevoerde onderzoek verwijs ik naar het artikel hierover in UILEN 14.

Bron: Magazine UILEN nr. 14-december 2024

Van kooivogel tot 'vrije jongen'

Geco Visscher

Het is ons (Vogelwacht Limburg / KWL-SWL) een doorn in het oog dat bij braderieën, kasteelfeesten, tuincentra, bruiloften, kinderfeestjes en zo kunnen we nog wel even doorgaan, gebruik wordt gemaakt van roofvogels en uilen. Deze dieren worden gebruikt om mee op de foto te kunnen, ze mogen worden geaaid en er worden demonstraties mee gegeven. De vogels worden gedwongen om volkomen onnatuurlijk gedrag te vertonen. Dit alles ter vermaak van de bezoekers van evenementen. Het is mede hierdoor dat deze vogels een enorme aantrekkingskracht hebben op mensen, met als gevolg dat ook particulieren roofvogels en uilen bij hen thuis gaan houden, want dit is bij wet toegestaan (met gesloten pootring en certificaat van herkomst). De vogels zitten vaak in (te) kleine volières in de achtertuin van rijtjeshuizen, hebben nauwelijks ruimte om te vliegen en al helemaal geen uitdagingen. Een hartverscheurend bestaan.

Binnen ons werkgebied (Echt-Susteren) troffen we in een nestkast een mannelijke steenuil aan, die letterlijk en figuurlijk eieren voor z'n geld had gekozen; een broedsel van 4 eieren. De vogel was voorzien van een gesloten pootring met daarop een nummer; een kweekring. Een gesloten pootring duidt erop dat de vogel geringd is door een kweker. Uilen in de vrije natuur worden altijd geringd met een open ring die met een tang dicht wordt geknepen. Een steenuil dus, die afkomstig was van een kweker.

Kennelijk had de vogel nog zoveel natuurlijk gedrag in z'n genen dat het gelukt was om een vrouwtje te vinden, waarmee een broedsel geproduceerd was. Dat lijkt allemaal heel leuk en aardig, maar bij vogels die in de vrije natuur leven, maar afkomstig zijn uit gevangenschap, bestaat het risico op faunavervalsing. Als het in dit geval zou gaan om een steenuil-ondersoort uit een ander werelddeel (de handel in vogels is wereldwijd) en de vogel zou zich met een inheemse steenuil voortplanten, dan kan dit gevolgen hebben voor nakomelingen. Kenmerken van de uitheemse ondersoort, kunnen die van de inheemse gaan verdringen. Hierdoor kan bijvoorbeeld de vruchtbaarheid aangetast worden.

Om uit te sluiten dat dit mannetje een 'uitheemse vogel' was, is de herkomst nagegaan. Hierbij was het zaak om niet alleen te kijken naar de herkomst van de specifieke vogel, maar ook naar de herkomst van de (voor-)ouders. Ons mannetje bleek in 2016 in gevangenschap te zijn geboren bij een kweker. Uit documenten bleek dat beide ouders in gevangenschap gekweekte inheemse steenuilen waren. Hiermee was het risico op faunavervalsing gelukkig niet meer aanwezig.

Onze steenuil was afkomstig van een kweker uit de omgeving van de locatie waar de nestkast geplaatst was. Of de uil ontsnapt is of mogelijk met opzet is losgelaten weten we niet. Feit is dat de steenuil qua conditie in orde was en kennelijk een vrouwtje had gevonden waarmee hij een broedsel had. Uiteindelijk zijn er 2 gezonde juvenielen uitgevlogen. Voor ons dus geen enkele reden om de kweker hierover te informeren.

Een gekooide steenuil die zich uiteindelijk in de vrije natuur weet te handhaven en zich zelfs voortplant, verdient immers al onze steun!

Nestkastenproject Natuurrijk Limburg afgerond

De succesvolle samenwerking tussen Natuurrijk Limburg en de Steenuilenwerkgroep Limburg heeft er in de afgelopen jaren voor gezorgd dat er 100 (!) nestkasten voor steenuilen beschikbaar kwamen.

Deze nestkasten zijn inmiddels allemaal geplaatst en worden door de lokale werkgroepen bij hun controles 'meegenomen'. Daarmee worden onze steenuilen feitelijk geholpen, immers goede broedgelegenheid is steeds schaarser aan het worden.

De laatste nestkasten zijn in het vroege voorjaar van 2025 geplaatst.

Daarmee komt een einde aan dit succesvolle nestkastenproject.

De Steenuilenwerkgroep Limburg kijkt met plezier terug op de succesvolle samenwerking die we ook nu weer met Natuurrijk Limburg hebben gehad.

Overigens was het niet de eerste keer dat we met Natuurrijk Limburg samen mochten werken.

Eerder al zijn samen 5 kleine hoogstamboomgaarden aangelegd:

(<https://www.natuurrijkl limburg.nl/steenuilen-overleg-nederland-stone-viert-25e-verjaardag-met-cadeautjes-aan-de-natuur/>).

Meer lezen over het nestkastenproject? Zie: <https://www.natuurrijkl limburg.nl/steenuilenkasten-verder-uitgeleverd/>

Ook via deze weg willen we Natuurrijk Limburg danken voor de ondersteuning en de prettige manier van samenwerken.

2026 Jaar van de Steenuil

Elk jaar wordt door Sovon en Vogelbescherming Nederland extra aandacht geschonken aan een specifieke vogelsoort.

Zo hebben we de afgelopen jaren de merel, de wilde eend en de torenvalk gehad.

Het komende jaar, 2026, is uitgeroepen tot het Jaar van de Steenuil. Samen met STONE zal er gedurende dit jaar extra aandacht aan onze steenuilen besteed worden.

Zo zal er regelmatig landelijke media-aandacht zijn en worden nieuwe onderzoeken gestart. De nadruk bij het Jaar van de Steenuil ligt echter op het belang van bescherming van de steenuil en dit onder de aandacht te brengen van 'het publiek'. Hoe dit er precies uit zal komen te zien, is nu nog niet bekend.

Over het Jaar van de Steenuil en aankomende activiteiten is meer te lezen op de websites van STONE en Sovon (<https://www.steenuil.nl/> en <https://www.sovon.nl/tellen/telprojecten/jaar-van-de-steenuil>).